

Forsøksordningen i Akershus og Telemark

Få psykologer har hittil sykmeldt

Arne Olav L. Hageberg

Journalist og nettansvarleg i Psykologtidsskriftet

Psykologer som deltar i sykmeldingsforsøket, sykmelder lite, viser en foreløpig evalueringsrapport fra NAV.

GOD TJENESTE: Vi ser ingen grunn til at psykologer ikke skal kunne sykmelde, selv om de ikke gjør det så ofte, sier Andreas Høstmælingen i Psykologforeningens fagavdeling.

I perioden 2009–2011 pågår en forsøksordning i Akershus og Telemark der psykologer har anledning til å sykmelde pasienter som de har behandlingsansvar for, i inntil 26 uker. 247 psykologer deltar i forsøket, og disse står bak 68 sykmeldingstilfeller. Av de som har sykmeldt, er det mange som har sykmeldt bare én gang, og få som har sykmeldt lenge.

Mange er allerede sykmeldte

Hvorfor sykmelder ikke psykologene mer enn de gjør? Flere faktorer spiller inn, ifølge rapporten. En høy andel av pasientene har ikke jobb. Et stort flertall av psykologene jobber dessuten i spesialisthelsetjenesten, og pasientene deres er ofte allerede sykmeldte når de kommer til behandling hos psykolog. I slike tilfeller er det en etablert praksis at fastlegen fortsetter å sykmelde selv om pasienten går til behandling i spesialisthelsetjenesten, heter det i rapporten.

Privatpraktiserende psykologer har oftere pasienter som er i jobb, men det er få av disse psykologene som deltar i sykmeldingsprosjektet.

Lite kontakt med fastlegene

Psykologene har hatt kontakt med fastlegen i sammenheng med færre enn halvparten av sykmeldingstilfellene. Den lave frekvensen på kontakt mellom psykolog og fastlege skyldes enten at sykmeldingen har vart i kort tid, eller at psykologene ikke har ment det har vært behov for en slik kontakt.

I de 30 tilfellene hvor det har vært kontakt med fastlegen, har psykologene en positiv vurdering av kommunikasjonen, og mener den har bedret kvaliteten i oppfølgingen. De aller fleste av psykologene som deltar i prøveordningen, svarer at de ikke har fått mer kontakt med fastlegene etter at forsøket startet.

BRA ELLER DÅRLIG: Fordi tallene er så små, har sykmeldingsprosjektet vist seg vanskelig å evaluere. Men nå foreligger den første devalueringen fra NAV. Illustrasjonsfoto

Tre spørsmål

Sykmeldingsprosjektet er tenkt å besvare tre spørsmål: Vil sykmeldingsraten gå ned når psykologer får anledning til å sykmelde på lik linje med leger? Er dette god bruk av helsekronene? Og er det bedre

for pasientene at psykologen kan gi sykmelding direkte, og slippe å sende pasienten til fastlegen for sykmelding?

– Når det gjelder det første spørsmålet, er tallene for små til at vi kan slutte noe ut fra dem, sier spesialrådgiver i Psykologforeningens fagavdeling, Andreas Høstmælingen.

– Men det vi *kan* si, er at sykmeldingstallene ikke har gått *opp* i forsøksfylkene.

Dette var en bekymring hos noen i forkant av prosjektet. Det ble sagt at fraværet ville skyte i været, men det har ikke skjedd, understreker Høstmælingen.

Friskmelding

Før sykmeldingsprosjektet gikk Psykologforeningen høyt på banen og argumenterte for at psykologer ville kunne bli flinkere enn andre til å friskmelde, fordi de kjenner til hvor viktig deltakelsen i arbeidslivet kan være for pasienter med mildere psykiske lidelser, særlig angst og depresjon.

– Vi kan ikke ut fra disse tallene si at psykologers pasienter kommer raskere tilbake i arbeidslivet, innrømmer Høstmælingen.

Tallene er fortsatt svært små. Det er faktisk slik at variasjonen i sykmeldinger mellom fylkene er naturlig større enn det disse tallene kan vise, så en eventuell målbar effekt vil bli kamuflert av dette.

Fornøyde brukere

Også hva angår ressursbruken, er tallene for små til at man kan slutte noe fra dem. Men kvalitative data i devalueringen tyder på at det tredje spørsmålet kan besvares positivt. Brukerne er fornøyde; de som er blitt sykmeldte av psykologen sin, opplever dette som en god tjeneste, forteller Høstmælingen.

Dette er også et pasientrettighetsspørsmål. Selv om psykologer sykmelder lite, så er det viktig at de har mulighet til det når det er formålstjenlig. Røntgenleger og indremedisinere på sykehus sykmelder også sjelden, men det er ingen som av den grunn vil frata dem muligheten. I de tilfellene der de faktisk gjør det, er dette et gode for pasienten. Vi ser ingen grunn til at psykologer ikke skal ha den samme muligheten, selv om heller ikke de benytter seg av den så ofte.